

Download from: aghalibrary.com

دزونو تر منځ کربنه نصیب خان سنگریار

د زړونو تر منځ کرښه

په ژوند کې دهر کار دپاره یو قانون او تگ لاره موجوده وي. دا ټول قوانین د ژوند د پرتگ دپاره جوړ شوي دي. هغه ځکه چې نظم او ضبط په ژوند کې ډېر ارزښت لري کوم کار چې نظم او ضبط و نه لري، هغه کار پر مخ تگ نه کوي او نه په ټولنه کې خپل ځای موندلی شي ، مطلب دا چې که موږ وگورم مذهب هم هغه کړنې منع کړي دي کوم چې ټولني ته نقصان رسوي ، د نړۍ پوهانو چې څومره قوانین جوړ کړي دي ، د انسانانو او د ټولني د ښکېني د پاره جوړ کړي دي، نو ښکاره خبره ده چې د هغه قانون پابندي کول څه گران وي ، حکومتی نظام چلولو د پاره مختلف هېوادونو کې مختلف نظامونه وي، هر هېواد ځان ته خپل نظام او قانون لري او هغه قانون تر هر چا بالاتره وي ، مطلب دا چې که په کوم هېواد کې نظام ښه وي د هغه هېواد وگړي پر امنه باسواده د ښو ښاديو خاوندان وي، او که د کوم هېواد نظام کمزوری وي، د هر چا د پاره برابر نه وي ، هلته نو داسي بدي پېښې کېږي چې سپری ورته گوته په غاښ پاته شي ، دغه رنگه هر قام خپل ځان ته څه نا څه خپل قوانین هم لري چې په هغو کې ځينو ته موږ د رواج نوم هم ور کولی شو ، که څه هم

دا وخت مورې ډېرو رواجونو ته بد وایو خو کوم وخت چې ځینې رواجونه وو، د هغوي شاته خامخا داسې څه وو، چې هغه پر خلکو تپل شوي وو، او په هغه کې به د هغه وخت د شاهانو هم لاس وو، چې د دوي په گټه به وو، خو چې کله خلک با سواده شول او تعلیم یې وکړ، ورسره ورسره ساینس هم د ترقۍ په مېدان کې نوي نوي تجربې وکړې او لایې کوي، دغه ټولو عواملو پر ټولنه اثر واچاوه، او ډېر داسې رواجونه چې پر ټولنه یې منفي اثر پروت وو له منځه لاړل، مطلب دا چې خلک د نړۍ سره په تلو مجبوره شول، او د زمانې د ارتقا په لاره روان شول او له ډېرو پرسوده رواجونو نه یې ډډه وکړه، د پښتو ژبې قدرمن شاعر رحمان بابا وايي ..

زمانه که قدم ستا پر قدم نه ږدي

ته قدم د زمانې پر قدم کښېږده

اوس که مورې وغواړو چې خپل رواجونه ژوندي وساتو خو زمانه له مورې سره په دې دودونو باندي قدم نه ږدي، نو مورې مجبوره یو چې د زمانې پر قدم، قدم کښېږدو، خو بیا به هم په دغه حالاتو کې خپله ملي پېژندنه له لاسه نه ورکوه، لکه د نړۍ نورو قامونو چې د ژوند په هر ډگر کې ترقي کړې ده له دې سره سره یې خپل ثقافت، تهذيب و تمدن هم ژوندي ساتلی دی، نو د خپل

د زړونو تر منځ کرښه نصیب خان سنگریار

کلتور، ژبې او ملي پېژندنې د غني کېدو د پاره پکار دی چې موږ
 خپل ادب قوي کړو، او خپلو ادبي هلو ځلو ته دوام ورکړو، د ادب
 د پاره کار وکړو، مخکې مې هم ويلي وو چې د هر کار د پاره
 خپل قانون او ضوابط دي، نو ځکه پوهانو د علم ساينس،
 سياست او ادب د پاره خپلې خپلې شعبي جدا جدا کړي دي، که
 يو څوک ساينسدان وي هغه به د ساينس په اصولونو روان وي، هم
 به په هغه شعبه کې زدکړه کوي، سياست ځان ته شعبه ده، دغه
 رنگه ادب هم خپل ځان ته خپله علمي لاره قانون او ضوابط
 لري، په ادب کې بيا دوي مهمې برخې نظم او نثر کارول کېږي
 پر مخ تللي قامونو خپل ادب هم غني کړی وي، د ادب په هر
 شعبه کې يې ځان ته لاره ټاکلې وي، دغه رنگه که د هر څه د
 پاره قانون، نظم و ضبط شته دغه رنگه په ادب کې دننه د نظم
 او نثر د پاره خپلې قاعدې او قوانين دي هم دغه قوانين که څوک
 بنه کاروي او پابندي يې کوي، نوې نوې تجربې په کې کوي بنه
 اديب ورته ويل کېږي، خاص لکه ساينس پوهه چې يو تجزيه يا
 تجربه کوي، هم دغه رنگه اديب هم د خپل فن د قانون په چوکاټ
 کې نوې نوې تجربې کوي، نظم ځان ته او نثر ځان ته چوکاټ
 لري، دلته به خبري يواځې تر شاعر او شاعرۍ پورې را غونډي
 کړو، کوم شاعر که شعر د شاعرۍ په چوکاټ کې دننه وليکي او
 نوې تجربې وکړي هغه به خامخا کاميابه کېږي، دا هم ضروري

نه چې هر شاعر دي نوم ومومي، دا نو بيا د شاعر په شاعری،
 گفتار او کردار پوري اړه لري، کوم شاعر که په خپله شاعري کې
 خپل چاپېرچل، خپل ټولنيځ حالات، خپلې ستونځې او د هغوي د
 حل لاره بيان کړي او د علم او دليل په ټول هم پوره وي، هغه
 شاعر به تل ژوندی وي، دغه رنگه يو ځوان شاعر نصيب سنگريار
 د شعر په مېدان کې خپل نیلی ځغلوې او غواړي چې د شعر
 نیلی يې سيال شي خو هغه بيا په اولس او کتاب لوستونکو
 پورې اړه لري چې هغه د ده د شعر نیلی څومره سيالولی شي او د
 سنگريار د شاعري ټول څومره درنېږي، دا فېصله اولس او
 حالات کوي.

سنگريار خپله شعري ټولگه (د زړونو تر منځ کرښه) په دې
 نيت چاپ کړه چې د خپل وس مطابق اولس ته گټه ورسوي، دا
 ټولگه په بنکلو شعرونو پسولل شوې ده، د هر انسان په زړه کې
 مينه درد احساس او خواهش وي خو هغوي دا درد مينه او
 خواهش نه شي بنکاره کولی، خو اديبان دا خپل درد خواهش او
 مينه هم بنکاره کولی هم په بنایسته ټکو کې بيانولی شي، د
 سنگريار په دې ټولگه کې هم غم د دوران او هم غم د جانان بيان
 کړل شوی دی، او په دې ټولگه کې يې په بېلا بېلو موضوعگانو
 شعرونه را غونډ کړي دي چې هم يې خپل چاپېرچل ته او هم د
 ټولني ستونځو ته هم يې له هيواد سره د مينې او هم يې د پښتنو

د زړونو تر منځ کرښه نصيب خان سنگريار

په نفاق هم يې د اولس او قام د بنمن او هم يې د خپلي ميني
 اظهار په کې کړی دی، زه د بېلگې په توگه د سنگريار يو خو
 بېته ستاسي مخ ته وړاندي کوم، يو خو متفرق بېتونه .

يو ازي دغه نه ده د قامو نو تر منځ کرښه
 را کښلي ظاليمانو ده د زړو نو تر منځ کرښه

چي په نړي کې ترده بل مخورن شري پيدا
 د پښتانه ماشوم دي خدای داسي روزنه وکړي

ي اچن غواړي پهنارې د امن واره وهي
 بيا ولي جنگ د پښتنو پيو کور د پوره شو خدایه

د زړونو تر منځ کرښه نصیب خان سنگريار

په دې نظام کې مي د قام د سيالۍ برخه نشته
 ځکه خو موږ نعره هر وخت د انقلاب کې ده

ساقيانو واک د وخت ملاته په لاس مه ورکوي
 په خدای درباسي د دې پاتنه مي خانو جنازه

چي خپل د بنمن تراوسه پېژني که نه ملگرو
 زه به داسوال په پټه پټه له افغانه وکړم

دانوی نسل به له توري هم توپکه ژغورم
 ورته کوم به په هرځای کي د کتاب خبره

چې دغه پردی جنگ مو تر خپل کور پوري رانشي
 بيا باسو به ترې کډه په کوم وره ما او جانان

سنگريار خواست درته کومه کتابونه واخلئ

بپرته راستون شئ له سنگره درنه حم پر بله

اوس چي بي خايه دي بي كوره دي په چغودي ټول
داده خانانو ، ملايانو د فتنو كلي دي
چي په كوم كلي كې د هر گوند بېرغونه رپي

دغه يې نخښه ده چې دا د پښتنو كلي دي

د جهل په تيارو كې يې خپل قام دي را گېر كړي
دي خان راته په برخه دي ، دي خان مي همسايه دي

زما خلاف يې كښلې توره د تنگ مخكي تر بور
ځكه پر شا حمه له جنگه د جنگ مخكي تر بور

خداى پاك دي وكړي چې نصيب سنگريار په دې خپلو
هلو ځلو كې بريالى شي او د خپل قلم او كلام په سوب خپل رغ

د زړونو تر منځ كړښه نصيب خان سنگريار

تر اولسه پوري ورسوي ، او د دوی دغه هڅه رنگ راوړي ، له
سنگريار څخه د لابنه فن او شاعری په هیله

پحرفي
لمړيکول
هوډاکي بن کلايفالله

خپلې خبرې

ګرانو او قدرمنو!

ما چې به کله هم د یو ملګري کتاب چاپ ولید خدای شته ډېر به خوشاله شوم ، چې ښه شو بیا د یو ملګري کتاب چاپ شو، خو په زړه کې به مې ویل چې هغه ورځ به کله راشي چې زما کتاب به چاپ شي ، خو شکر دی نن مې هغه آرمان پوره شوو ، د دې کتاب په چاپولو کې د یو ملګري لویه ونډه ده ، که چیرې هغه زما لار ښودنه مه وای کړې ، زما دغه آرمان به نیمګړی و، دا د هغه د مینې او همت برکت دی چې زه یې دې ته و هڅولم چې خپله ټولګه سره را غونډه کړم او چاپ ته یې وسپارم .

ځای په تر دې ده مړانې

د ګران والي دي بیا ګرانې

په حقیقت کې کوم څوک چې زه یادوم او دکوم چا

د مینې پوره وړی یم ، د هغه همت او حوصله تر

یوانسکي غره هم غټه ده ، نو په حقیقت کې د داسې

حوصلې د سړی ساری نشته ، بابا یې همت عبدالقادر

د زړونو تر منځ کرښه نصیب خان سنگریار

مجرم يادوم د چا په سوب چې زه د يو کتاب خښتن شوم، نن چې کومه ټولگه ستاسي په لاس کې ده هم د مجرم صاحب برکت دی چې د ناروغۍ په حالت کې زما دغه ټولگه (د زرونو تر منځ کرښه) يې د پښو په کوټو را کمپوز کړه .

په دې شعري ټولگه کې ما تر خپله وسه پوري دا کوشش کړی دی چې د شعر په ژبه خپل اولس ته ګټه ورسوم خو دا فېصله به بيا تاسي کوئ چې زما شاعری ته څومره حای ور کولی شئ . د دې ټولگې په چاپولو کې چې چا ماته غوره مشورې راکړي دي په هغو کې په ځانګړې توګه د عبدالقادر مجرم صاحب او امير محمد ليکوال صاحب چې له ما سره يې ډيري سترې وړي دي ، له ما سره داسي ټکي نشته چې د دوی شکريه په ادا کړم او د ليکوال صاحب ډېره مننه کوم چې زما په دې نه څه شعري ټولگه سريزه وليکله او په خپل خور نظر يې و نازولم .. نور نو زه د دې خپلې خاورې شعري ټولگې (د زرونو تر منځ کرښه) او ستاسو د نازک خيال تر منځ کرښه نه جوړېږم ، ستاسو نظر او زما دا خاورې شاعري سره پرېږدم

مننه

د پښتون ملي يووالي په ارمان
 نصيب خان سنگريار
 سهېلي پښتونخوا کلاسیف الله
 نېټه ۲۸ م مارچ ۲۰۱۵

مننه او کور ودانی

د قدرمن عبدالقادر مجرم صاحب، گران ملگري امير محمد ليکوال صاحب، نوابزاده رياض خان جوگيزئي، نوابزاده اسفنديار جوگيزئي، نوابزاده سکندر جوگيزئي، واجد تربي، ، عنایت اولسمل، هېواد شپون، عمرگل عسکر، ډاکټر محب، الله صاحب، زين الله رودوال د زړه له تله مننه او کور ودانی کوم، چې زه يې کتاب چاپولو ته و هڅولم او هم يې د کتاب د چاپ په چارو کې زيار او مرسته راسره وکړه او دارنگه د ، نوابزاده گوهر خان جوگيزئي ، کمال خان کاکړ، اعجاز خان ، جمال ناصر جمال، روزي خان شوق، ارشد خليل ،بناغلي اسدگدون ، رزاق پښتون ، نقيب افغان، ملک عزيز الله خان، صابر روښان ، عصمت کاکړ کوټه ، محمد رسول دلپزير، حبيب الله کاکړ ، جمعه خان مينوال ، نورالله وطن دوست، رحمت دلشاد ، اختر کاکړ، سليم ناشاد، صفا مروت ، فضل الرحمن لائق، نعيم آداد، صادق ژړک ، زيارکش مندوخېل، اورنگ زيب ، ذاکر يوسفزئي ، ډاکټر شفيق ، عزيز عزيز، ياسر کاکړ زيارت ، اسحاق کارگر، ، عزيز الله کاکړ ، هاشم خان جوگيزئي عديم ث اني د زړونو تر منځ کرښه نصيب خان سنگريار

،نضام الدين قرباني او د هغه ټولو ځوانانو ملگرو مندوي يم ، چې ما
ته يې د دې کتاب په هکله غوره مشورې راکړي دي.

په درناوي

نصیب خان سنگريار

سهېلي پښتونخوا کلاسیف الله

حمورصا

مور جاني ستا سايه دي وي زما پرسرهمپشه
 ستا په دعا يمه باچا دهر لښکرهمپشه
 په کمه ورځ چي مسافر يمه زه کورته درځم
 په ماهغه ورځ وي که ووايم اخترهمپشه
 چي دژوندون واره کارونه مي پرمخ روان دي
 په نيمه لار کي مي دښمن شي درپه درهمپشه
 په نيمه لار کي ماته وخورې شاته اخلي قدم
 ما از مولى دى پرهرځاى زورورهمپشه
 زه سنگريار يې يم له هري بلا بچ ساتلى
 ماته عاجزه وي دکلي مخورهمپشه

ووگړان سره ووډ پرسره خواږه ما او جانان
حالاتو کړلوډ پرسره ترخه ما او جانان

بې رحمه خوشالی را باندي نه ور حمېدلې
ناترسه غمود واړه کړو زاړه ما او جانان

ریباره راشه کښپنه یو وار دومره راته وایه
په دید به سره کله شو ماړه ما او جانان

چې دغه پردی جنگ مو تر خپل کور پوري رانشي
بیا باسو به ترې کډه په کوم وړه ما او جانان

د ژوند په لار دي غواړمه ملگری **سنگریاره**
په دې خبر سودا کړه زړه په زړه ما او جانان

ريغ ده کوتلو دي موسم کي شه نرمي خوره شهوه
پرگران وطن مي بيا هوا ده سپرلي خوره شهوه

غاتولوبيا غوتی، سپرلي دي دسپل وخت دی
ده خيساره لمن کي بيانوي سيالي خوره شهوه

زاهي په ډلو ډلو ځي زرکې هم سپل کوي
ده غرو درې بنکاري سمسوري رنگيني خوره شهوه

شين سو وړخل بس انتظار د غټې دوپاته دی
بيا په فضا کې د گلونو خوشبو يي خوره شهوه

زاغان کوچپري بلبلان راغلو سندري وايي
کمبلی راغلي په بوستان کي شين گبستي خوره شهوه

سټ سنگريار د خيال سندري وايي ناست دی ورته
کډوال روان دي خراسان له تبديلي خوره شهوه

يمه مومن پير شيرينو مئين يم
پښتوپالمه پر پښتو مئين يم

خم به په لار د صمد خان او خوشال
په بڼه غيرت دننگيالو مئين يم

ده خپل پښتون بابا شمله هسکوم
پر خړو خړو پښتنو مئين يم

غواړم پښتون لره يوه پښتونخوا
ده مشرانو پر جرگو مئين يم

پښتو، پښتون ده **سنگريار** ذکر دی

ده پښتانه وطن پر غرو مئين يم

ريباره ياره چپ شه د زړه سر مه يادوه
 اوبل را ته د كلي مازيگر مه يادوه
 خوږې خوږې لمحې دا انتظار چې تېرېدلې
 هغه دمزوشې هغه گودر مه يادوه
 سر زوری يار و فارا سره نه کوي چې ولي؟
 نادان زړگيه دا راته اکثر مه يادوه
 زه يې دبېلتون کلي کي وارولم لاری
 چې گرزې لاپروا هغه دلبر مه يادوه
 هغه چې تل له ياره سره ياروي او بيار اوسې
 وماته کله داسې بختور مه يادوه
خبري د قلم او د کتاب کره سنگرياره
 نفرت مي دی له جنگ خخه سنگر مه يادوه

ٽول جفا جفا دی له جانان سره شپي گرانِي دي
 نه کپري زرگيه له درمان سره شپي گرانِي دي
 ٽينگي حوصلې سا ته هيخ حال کي همت مه هاره
 اوس دپخ ووا وخت نه دی دوران سره شپي گرانِي دي

يو ارمان مي گوره بل ارمان ته په ٿرادی
 ارمان وای ارمان ته له ارمان سره شپي گرانِي دي

تل درقيبانو په لمسون له مانه لري ځي
 ځکه اوس له دغه بي ايمان سره شپي گرانِي دي

دا بي پښتو خلگ د پښتو په قدر پوه نه دي
 ځکه په دې کلي کي جهان سره شپي گرانِي دي

تاته چي شوک خان دي **سنگرياره** يادوي دي نه
 نور خان هي رول پکار دي خان سره شپي گرانِي دي

ته چي راغې او لاراغې لابه راغې جانانه
 زماله ډېرو اوبنکو سترگې شوې ړندي جانانه

اوس خو بې تا په هيڅ محفل کې خوشالي نه وينم
 بي تا ترخې دي د ژوندون ټولي لهظې جانانه

خدای خبرهغه د خوند شپې به کله راشي بېرته
 هغه چي زه به ومه ناست ته به راتلې جانانه

زه ستا غمونو کړم زهير دمرگ سلگي وهمه
 پرتا مې وړي بېخي ډيري اندېښنې جانانه

بس **سگړه** زياته گرانه شوه و خدای ته کښېنه
 بدلوم زياته هغه کړي ارادې جانانه

داچي ولاڙدي په درشل دی تاته څه پته ده
 په دې کې هم د رقيب چل دی تاته څه پته ده
 په دغه وخت کې څنگه و خاند م ، خدا نه راځي
 زړه مې کنډر لکه کلبل دي تاته څه پته ده
 ماچي خوبن کړی دی او خوبن مې دی په دامې خوبن دی
 دا د گلونو د سرگل دی تاته څه پته ده
 گناه مې داده چي پښتون يمه په دې مې وژني
 په گران وطن کي مه اور بل دي تاته څه پته ده
 زړه مغزي ماتې ، لېونې نه دی چي څوک يادوي
 هغه د ډيرو ، زړنو غل دی تاته ، څه پته ده
 د **سنگريار** د زړگي ناوې څرگه وکړي سنگار؟
 وړان يې ده زړه د کور محل دی تاته څه پته ده

پخوامي وپه زړه کي اوس پر هاردي مخامخ
 پرې کړي مي شين سترگي جانان واردي مخامخ
 دشني طوطکي کډه له دې باغه څخه کړې
 خالي دغه دبرکلي چناردي مخامخ
 ريپاره ملامت يم ملامته کړه راجوړه
 له ډپري مودې پس راغلي ياردي مخامخ
 اورونه دنفرت پاشي دهرسپري په زړه کي
 راغلي دغه بنار لره بناماردي مخامخ
 هغه دزړونوغل دی همپشه غلاکوي زړونه
 زماله هغه بنکلي سره کاردي مخامخ
 زړگي د **سنگريار** په ارمان دري وړي مات شو
 دی کړي ورته گران جانان انکاردي مخامخ

د دروېش دراني صاحب پر مخکه

د زړونو تر منځ کرښه نصيب خان سنگريار

راشي چي کښېنواو جرگه شو نوم نښان جوړ کړو
پښتنوراشي چي شويو، پښتونستان جوړ کړو

نور له جنگو نونه بېزار شو توپک و غورځوؤ
دغه و بجاړې کنډ والې افغانستان جوړ کړو

راشي په خپله و خپلوانو ته هم لار وښيو
خپلوان له بدو څخه و ژغورو خپلوان جوړ کړو

دغه بدې، بدې به و شړوله خپل وطنه
دغه نفرت، نفرت نه لري به خپل ځان جوړ کړو

خپلو بچيانو ته قلم او کتاب زده کړه ورکړو
دمستقبل له پاره ښه تکړه ځوانان جوړ کړو

وهر شاعرته دادب سنگرپه نڅښه کړو مور
د **سنگريار** غونډي غښتلي شاعران جوړ کړو

دمرو او بنکو قطار مي پرگرېوان راځي راځي
 زړهگي له مي يادونه دجانان راځي راځي

باداره بل ځای هم دي څوک ماتم ته پيدا شوي
 يواځي که جنگونه پرافغان راځي راځي

پرون يې کړې دځينو غيبانو کيږدي ږنگي
 ويل يې چي پردې لاره خانان راځي راځي

دعشق فلسفه ډکه وي له غمه نورڅه نشته
 همپش په کي دوير او غم داستان راځي راځي

هغې وؤزما پر سر جنگ له امخولو سره کړي
 ويل يې **سنگرياردی** پر ماگران راځي راځي

د خوبزړگي قرار دی او درمان مي دی يو څوک
ولاچي دخپل ځانه راته گران مي دی يو څوک

وزړه ته مې په زړه کي دی په مينه ځای ورکړي
زړگي مې پرې ودان دزړه خان مي دی يو څوک

و سترگو تې په سترگو کي دزړه حالونه وایم
له رازه مې خبردی قدر دان مي دی يو څوک

په مينه يې زما مينه ژوندون کوي منم
جانان مې وؤ جانان به وي جانان مي دی يو څوک

دخيال په ائينه کي مې هروخت گرځي راگرځي
يو عکس سنگرياره قهرمان مي دی يو څوک

زما د سوي زړه ارمـان دی جانان
زما ژوندون دی زما ؤان دی جانان

په هيڅ قيمت يې هېرولی نه شم
و ما ته گران لکه ايمان دی جانان

زما ده زړه درشل آباد دی باندي
زما طبيب زما درمان دی جانان

هره ادا يې د بنائست ده کتاب
مضمون مضمون بيان بيان دی جانان

رقيبه دو مـره خو خبر يې که نه
د **سکويو** ده زړگي توان دی جانان

ده زړه قهرار وئيل درخم زړه نا قرار ستړي شو
په انتظار انتظار ستا مي انتظار ستړي شو

د راتلو قول اشنا کړي وو په وخت ده سپړلي
د سترگو تور مي په دا هيله په دالار ستړي شو

ده ماشوم والي کورکي د ماشوالي دوران
له دې خواني او زلميتوبه مي زړه خوار ستړي شو

اوس رقيب هم پو شو پښېرې مانه راغلو دايې ويل
ده پښتانه په سيالي وگوره اغيار ستړي شو

خانه خراب بيلتون په هره لار کي خنډ شورا ته
يتم ارمان مي ستا ده وصل په تلوار ستړي شو

په هريو ترک مي زړه ولاړ شري وايي راغلي جانان
تس گومانونه دي گومان مي په اظهار ستړي شو

بس دی وراشه اشنا نوريې زياته مه خوره
په مغزي ماتې بيلتانه دی **سنگريار** ستړي شو

ترخو حالاتو ڪرم بدل ڪلي ته ڪم راتلمه
 وو يي په هر سڀي ڪي چل ڪلي ته ڪم راتلمه
 حڪه مي نورو سره ناسته زرگي نه غوڻبتله
 جانان مي شو د رقيب مل ڪلي ته ڪم راتلمه
 نن د واره ريبار په دې خبره نه پوهڀدم
 وريي خبري ته ڪر ، ول ڪلي ته ڪم راتلمه
 ڪه مرم نو مرد ي شم دا ستا په سر قبوله مي ده
 ڪه را پڀنڀڀري مي اجل ڪلي ته ڪم راتلمه
 د ڪوڇي لاري وې بدلي ، وو ڇه بل ڪيفيت
 وو پري تپر شوي پردي پل ڪلي ته ڪم راتلمه
سنگريار خپلي هوڏي بيا بيا پردي لاره تپر ڪرم
 وو د دڀمن زره ڪي اور بل ڪلي ته ڪم راتلمه

دازه لکه ماشوم به و پرېدمه ترمنزله
دستور و په رهاچي به راتلمه ترمنزله

چي کله به مي ستاد تور و سترگوديدار و کرو
روان به وم په لار به ځنگېدمه ترمنزله

هغه سرمايه ټوله ستاسو چم کي رانه غلا شوه
لوټ شوی وم و پر ځان چي ژرېدمه ترمنزله

پښتون ومه پښتون ضمير مي ماته نه منله
په هر څو ناوسي کي جنگېدمه ترمنزله

ناترسو پرېدی جنگ کلي ته راوړی کلی سوځي
چي ځم کډه په شانبېرې کومه ترمنزله

هروخت به **سنگريار** ستاپه يادونو کي مشغل وم
له تاسره ملگری رسېدمه ترمنزله

که وه پری هر خو پابندی زما به دید ته راتله
ه-غې پالسه به یاری زم-ا به دید ته راتله

ه-ریو قدم به یې مدام زما په خوښه بدلې
په کې وه د پیره و فایې زما به دید ته راتله

ما د هغې په سر هر څه ته ځان کړو ځکه تیار
باندي پوره وله سیالی زما به دید ته راتله

څه دي؟ نه امن او نه سوله پروطن مور اخی
خود مو چپه بخت ازلي زما به دید ته راتله

بېلتون پاخه راته د دوبي پر ولمه واپول
آشنا کړه شروع نا آشنایې زما به دید ته راتله

د **سنگریار** ورځې او شپې ستا په وصال تېرېږي
تر منځ مو مه شه جدایې زما به دید ته راتله

زما خلاف يې کښلې تنوره د تنگ مخکې تربور
 حکه پسر شا حمه له جنگه د جنگ مخکې تربور

ماته دده مرگ د خان مرگ ښکاري پر شا خم په دې
 خودی په ټولو کې زما په وژنگ مخکې تربور

مالياره ياره ښاخ يې مـه خنده والله کې لري
 غوتې د خانگي مي وهلي په زنگ مخکې تربور

خلک له ښامـاره دم کشي کړي پاروگرو ته ځي
 ماته لږم بغل کې پت را کړي ډنگ مخکې تربور

زمـا جونگره د وحشت بادونو ږنگه نه کړه
 خونن يې غورځوي هغه تر گړنگ مخکې تربور

گوتې توې گوره **سنگرياره** پخوانی متل دی
 لکه مېړوی په تيار يکه وي سخنگ مخکې تربو

ده جدايي ترخې لمحې جانانه چيرته لارې
بې تامې گراڼې ورځې شپې جانانه چيرته لارې

بېلتون پر خوږ زرگي زما همېشه مالگې پاشي
تر تن مې ووتې چرې جانانه چيرته لارې

بې له تاخوند گرانه د كلي مازيگر كې نشته
سپدرې د كلي دي كوڅې جانانه چيرته لارې

د شبنم غوندې اداگانې دي پر زړه را، اوري
ستا گلابي شونډي پستي جانانه چيرته لارې

لمحه لمحې ده ويرجنه ستا په ياد كې اوس هم
ترخوله مې وزي غلبلې جانانه چيرته لارې

داستا فراق يې اوس د سترگونډه خوبونه يوړل
په **سنگريار** وي شو گيرې جانانه چيرته لارې

له ډیره وخته مې نـیـولې ده روژه ماتوم
ساقی جامونه راکوه بس دی توبه ماتوم

چي مو د قام د ترقی په مخ کي خنډ جوړیږی
د داسي تورو، رواجونو پـېـمانه ماتوم

هونبیاران واي ده ازل فیصلې شوي دي خو
زه بد قسمت په دې اخته یم فیصله ماتوم

باداره خه یې رالېږلي دي او خه به وي دا
په ډیره مینه ده اشنا ده لاس تحفه ماتوم

بې یاره ژوند لکه ماهی چي څوک پر مخکه کنبېږدي
داسی خپل زړه خپله سینه کې په غوټه ماتوم

شاعر په ډېر بنایست دی یارد مخ صفت کړی دی
د سگری شاعر په شعر باندي لمبه ماتوم

ماته ده سترگو تر تورگران وې اوس ارزانه شولې
ته بې پښتو ته بې وعدي ته بې زبلنه شولې

هغه د ياد مرغه چې اوسېدو زما په زړه کې
له زړه مي ووتې جدا گرانه جانانه شولې

زم- له زړه دي كډه و كړه د بل زړه ته لاړې
لكه كوچي پر زړه مپنه پښېمانه شولې

اوس مې سينه كې زړه بې ياره بې اسرې پاته دى
هيلى مې مې مې اتې شوې نيمگړې مې ارمانه شولې

سترگې مې دواړه شوې كړې په انتظار ورسپې
لاړې پر كومه ورك زم- د زړگي خانه شولې

ده **سنگريار** د زړه په كور كې ده چاودنه وكړه
طالبه ياره هم ناكام هم بې ايمنانه شولې

ده سترگو تورده زړه قرار مي راته ډير ياد يږي
 ده روح سکون زم - دلدار م - ي راته ډير ياد يږي

پاښېب په پښو نټکۍ په پوزه شنکۍ خال په خنه
 ده بنايستي پېغلې سينگار مي راته ډير ياد يږي

هره لحظه هره گڼۍ م - ي پوزگي را اوري
 نازيښ يار او گلنگار م - ي راته ډير ياد يږي

باداره ورک رانه په ډير وخت دی په لري وطن
 مسافريار مسافريار م - ي راته ډير ياد يږي

باداره نور يې د بلرود په لمبو م - ه سوځوي
 ده افغان خ - اوره کونده - ارم - ي راته ډير ياد يږي

ريباره ورشه حال م - ي وروږه والله مرم ورسې
 سلام م - ي وروږه **سنگريار** م - ي راته ډير ياد يږي

نه خود خپلي غاړي هار نه غړوندي كړمه تا
نه دي باهونه دي د سپين مړوند بنگړي كړمه تا

ده بيلتانه بلد دي په تانده خواني داسي وچ كوم
لكه دازه چي د هيڅ نه يم وچ لرگي كړمه تا

خومره لمبې مـي ستا فواق پوزرگي تېري كړلې
هغه انگلر كې سپلني غونډي لوگي كړمه تا

ده عشق طوفان زمـا د زړه مېنه وپرانه كړله
د كار سړي ومه ، بې كاره يو سړي كړمه تا

سگړي ستا په خوله ژوندي ومـه مـم مـر ، وم گرانه
نه دي له خانه خـه لـپـري نه زړگي كړمه تا

لکه موسم دلته دارنگه انسانان بدلېږي
دلته هم مینه هم بنکلا او هم جانان بدلېږي

دمومن خان او شېرينو غوندي اوس څه غواړي څوک
دلته خنداده لباسي دلته هر ځوان بدلېږي

اوس تر مطلبه یارانې ده چاکې نشته وفا
مجبوره وخت کې د پردو غوندي خپلوان بدلېږي

زما بد بخته قام ته داسې سوداگر راغلی
ضمیر خرڅېږي ځان خرڅېږي هم ایمان بدلېږي

د بنوا مېدبه له چانه کړې **سنگریاره** یاره
په خوله یوه زړه کې یې بله وي یاران بدلېږي

تل کڙپڙم وڙي تڙي ، ستا دديد مڙي اندڙپنه وي
چي تانه وينم جانانه ، په زرگي کڙي مڙي لمبه وي

ټول ورځ په دې سوچونه کڙي شي تږه ، غمزده يم
ته به يي ، پر کومه محکه دغه غم مڙي راسره وي

ستاله وجي زما گرانه ، داستا غم په ما گران دي
شپه او ورځ زما په زړه کڙي ، راسره دي وسوسه وي

په وفادي بيلتون پالم ، په وفامي ځای ورکړي
په وفادي کوم مينه ، د وفام مڙي اراده وي

زه تر جاريمه هر کله ، **سنگريار** که رب زما کږ
دده زړه را مالوم نه دي ، زما زړه کي هميشه وي

م-اچي بهلاس ورغ-خولود وفا ملگرو
هم دهغه بنکلي بنسپرا شوله ، دعا ملگرو

ده بنکلو بنکلي بنکلي مينه او بنکلا ته سلام
په يو نظر مې زرگی روع شي بي دوا ملگرو

ديار کافو نظر مې داسي سره توي کوي يودم
لکه چي باسري عزرائيل د سري سا ملگرو

نه پرې پوهيږم چي دنمن دی او که بنکومی مې دی
کله رقيب خان ته نزدې کړي کله ما ملگرو

ترپنه قربان شم راته بيا يې نوی ژوند را کړلو
يو غرخني نجلی چي وکړله خندا ملگرو

ډيري مودې وشوې چي ورک دي رانه هغه سړی
چي **سنگريار** نومېږي ، يار دي د هر چا ملگرو

عجبہ زره دي او عجبہ ، خوبونې کوي
يو بنکلي خپل کړي بيا د بل بنکلي غوښترې کوي

باداره غرق يې کوي او خوار يې کړې ذليله يې کوي
په پښتانه قام کې چې هر څوک لاس وهرې کوي

باچا زرگی مې خپله اوري خپله خپله کوي
نه اوري بل څوک ، خپله خپل ځان ته ښوونې کوي

اوس مې زرگی په دې قائله کړلی و ربه نه شم
اوس که اشناراته تکرارتل د بلې کوي

ولاکه پاته شولو روغ وجود زما ملگرو
دا توري سترگې يې په زره زم-چ-اودنې کوي

د سترگيو زرگی به څنگه شي کولکې پاته
هر څوک چې واورمه د حسن دې ستايرې کوي

بې تاخو گرانې د ژوندون سختې شېبې تېروم
هسي روانه گزاره ده بې تا شپې تېروم

د ميني دغه دود دستور ته زه حيران پاته يم
هغه بې غم-ه زه مئین يې انډ بښنې تېروم

يو ځلي سرتري غوڅومه ترې چاره باسره
بيا جنازه د تور رقيب ستا تر کوڅې تېروم

يې مي له حاله ناخبره که م-ي حال نه کوي
پر تا مئین يم ستاسو کلې کې غرمې تېروم

که يې ته ومني په برگودر کې زه لپونې
مازيگري همپش و تاته بنائښتې تېروم

په انتظار په لويې لار کې **سنگريار** کښېنمه
پېرې خو پويېده ستارا تلوته زم-انې تېروم

زما په خواسترگې رواروي کتنه وکړي
 ده زړه په کور کي مي قاتل نظر چاودنه وکړي

له هغه چا سره مې نه کېږي وخت تېر ملگرو
 زما په کلري کي چي هر څوک لاس وهنه وکړي

لکه د موم په شانې ويلي شي نيمی پاته شي
 چې د رخصت په وخت کې ياريې لاس نيونه وکړي

زه وایم تل راسره مل وای ، ټوله ورځ رغيدای
 چي ريبار راشي اود حسن دي ستائينه وکړي

چي په نړۍ کې ترده بل مخور نه شري پيدا
 ده پښتانه ماشوم د خدای داسي روزنه وکړي

خود بهر اکړی ستا تصوير **وینگر** غېږ کې وي زما
 راته د تېر وخت کله کله یادونه وکړي

ته چي وه سترگو ته کجل جوڙوڀ
پوهيرم بيا راته اجل جوڙوڀ

بنڪاري چي نن وما ته چل جوڙوڀ
ته چي زلفاني په ول ول جوڙوڀ

ظالم ڀ بيا به مي په غم واروڀ
ته چي شانہ وانہ اوربل جوڙوڀ

ماشا الله بيا خومره بنڪلي بنڪاري
بيا مي و سپيني خُلي ته غل جوڙوڀ

ده **سنگريار** زره به سڀيلي شي گرانڀ
که يي له ځانه سره مل جوڙوڀ

دا بنکلي ٽول زما خوبنڀري قدرتي قيصه ده
خوزره مڀ تا پسي خوبنڀري قدرتي قيصه ده

مينه دي داسي زما زره کڀ لکه گلي غورنڀري
او خوشبويي ترې پورته کڀڀري قدرتي قيصه ده

که جانان ووايم چي ډرر ابا ندي گوان دي ترخان
دغه دچا وه زره ته لوڀري قدرتي قيصه ده

دي چي مي خومره هيروي دي امتحان ته گوري
مينه يي ورځ په ورځ زياتنڀري قدرتي قيصه ده

خداي خودي نه کري چي تو منځ موجوداي پيدا شري
ويره له وڀري پيدا کڀڀري قدرتي قيصه ده

دا حقيقت دي سنگرياره که دي خوب ليدلي
چي نن رقيب درته درنڀري قدرتي قيصه ده

راخه راخه الله دي راوله اختره راخه
 زيڙي د امن راتله راوږه بختوره راخه

موږ درته وايو بنه راغلي او هر کلي په مينه
 زموږ جانان ج. انان ج. انانه د زړه سره راخه

د خوشالي فيضاخپه کوه په پښتون وطن کې
 د خدا ډکه لمن راوږه منوره راخه

بيا مو ويدي چې بې بیداره کړه په مينه مينه
 دمستی اورمي په رگو کړه زوروره راخه

چې پېغلي بي ايه سرو لاسونو تمبلونه وهي
 د خوشالو د سباؤن رنه سحره راخه

ما سنگريار درته هر وخت لاس په دع. انيولي
 پخپه راغلي زما ياره مسافره راخه

ده آزادي ناري وهم گوره پر شا به نشم
پښتون وطن آزاده وم گوره پر شا به نشم

پښتون زلمي يم پښتون واله مې په زړه کي اوسي
پو وطن سر قربانه وم گوره پر شا به نشم

تر هغو نه کښېنم قوار تر هغو ساه نه اخلم
پښتونستان به جوړوم گوره پر شا به نشم

د آزادي سبق خوشال اوصم د خان راکړي
د ننگيالو په لار به هم گوره پر شا به نشم

زه د خپل گران وطن په گرانه مينه شپې تروم
غليم له دې خاوري شرم گوره پر شا به نشم

سگړي سر پروطن **رد سگړي** جار تروطن
پښتنه خاوره به گتم گوره پر شا به نشم

گوري آئينه کي ورته ڊڀر بنڪلی خپل ڄان بنڪار ڀڙي
زما و جانان ته داخل ڄان په کي جانان بنڪار ڀڙي

وخت د سپرلي اوس د غوتی ده غور ڀد وراغلي
تر ڄان به خود ورته په کمه نوگلان بنڪار ڀڙي

زه غرنی یم اوله غره خخه راغلی یم اوس
په مینه ژوند په بنا رکي خود راته څه گران بنڪار ڀڙي

په ستري وخت کې يې مدام راسره کڙي مرسته
ځکه پردي تر خپلو اوس راته خپلو ان بنڪار ڀڙي

داچي قتل ڀوتل ديوبل په نامه باندي مور
ماسنگريار ته ملامت خپل مشران بنڪار ڀڙي

پرې به دي نه ږدم و رقيب ته په ما گران وطنه
دا ستا د پاره به خپل سر ږدم پو ميدان وطنه

پښتون به نه يم که مي و نه کړ، پر تا باندي ننگ
پو م-ا دی فوض ستا حفاظت زما جانان وطنه

پښتون زلمي يم بې ننگي م-ي خپل ضمير نه مني
قربانه وم ستا پر تاريخ باندي خپل ځان وطنه

افغان وگړي يم جذبه هم افغاني لرمه
څرگه دي پو ږدم-ه اغيارو ته افغان وطنه

سنگريار مينه د وطن لرم ، مئين يې يم
مينه دي نه وزي له زړه زم-ا په ايمان وطن

رانه خفه تللي اشنا ورشه ريباره ورشه
 د زرگي سرکه رايخلا ورشه ريباره ورشه
 د روح قهرارد زړه سکون مي تښتېدلې پسي
 ورپسي يم سر په ژړا ورشه ريباره ورشه
 زما د سر پر سودا هم ورسره مه چپېږه
 تر منځ موروغه کپه پيدا ورشه ريباره ورشه
 ماته تراوسه لا د کړې گناه پته نشته
 چي شو پرڅه رانه جلا ورشه ريباره ورشه
 دسترگو تور رانه پر نه څه کړې بدلې لاري
 ورکړې خود ده چا صلا* ورشه ريباره ورشه
 د درسته ښار پېغوريې وژني بله لار نه لري
سگر وړو گوځي يک تنها ورشه ريباره ورشه

.....
* صلاح، مشوره

نوروتنه وایم پرچا مین یم
ته خو خبره یی پرتا مین یم

غرخه تارانہ زرگی وری دی
پرتا بن کاره او برم لامین یم

وتلې خوله مي گواهي ورکوي
چي ناروغ نه یمه صفامین یم

دنور بنائست خبریې نه کومه
زه ییې ده سترگو په بنکلا مین یم

که مې له زړه خخه پښتې **سنگریار**
زه پودې خپله پښتونخو امین یم

کله رايادشي راته دا چي بنائبنتې ويل نن
وماته ډير خواند راكوې ، راته هغې ويل نن

دا سي بلا په بلانه شمېرم يقين مي دي اوس
هره بلادي شه رنده راته ادې ويل نن

دا د غفلت په خوب ويده پښتنه مه ويښروه
يو احي ناست وم په تياره كي توري شپې ويل نن

دلته ژوندگران شو خود خان او دملک له كلي
چې بارېدله د خوارانو قافلي ويل نن

زما يقين دي په ازل كي به مو ليک وي قلم
و **سنگريار** ته يوې ښكلي پښترې ويل نن

زما ارمان زما درمان زمالېمه دى جانان
زه يې له ځانه څنگه لېري کړمه زړه دى جانان

د زړه دنيا مي پرې رنگينه ده ودان يم په ده
زما ژوندون زما بقا زما هرڅه دى جانان

تل دهغومني چي تل يې اړوي په بده
زما خبرو ته غوږنه نيسي س-اده دى جانان

سپرلى سپرلى وږم-ه وږم-ه غوندي اد اوي لري
د بنکلاگانو جادو گوردى آئینه دى جانان

زه **سنگريار** به يې هيږنه کړمه په هيڅ حالت کې
زما امېد زما ارمان زما آسره دى جانان

اوس چاته ورشم چاته کښېنم هديره شو خدايه
افغان وطن مي لوتې لوتې کنډواله شو خدايه

ولي به نه ژاړم زما په وينوسر کابل جان
سپين پستانه پکې قتليري قصابه شو خدايه

چي امن غواړي هم نارې دامن واړه وهي
بيا ولي جنگ د پښتنو پر کور د پره شو خدايه

ستا په نامه مي دی قسم زه په شرمېر مه ډېر
دنړۍ هـر انسان زما په ننداره شو خدايه

په خولا کوم يې د ماشوم عادت له وخته لري
له **سنگريار** يار په نه خه چې خفه شو خدايه

يوې خدا يې رانه زړه يوړو کوچی و خندل
 گوته په غاښ شوم ورته پاته شينخالی و خندل

راته پرون بېلتون دخداى په امانی وويل
 دانن مې حكه مروړي گلالی و خندل

له هغې ورځې مې سينه کې دى زړگى بې ځايه
 چې تله په لوري دگودر راته نجلی و خندل

تروس وتلې ځکه هرچاته فریاد کومه
 راپوړي خلگوددې واړه دنياگى و خندل

چې دخداى خوښه وي نوداسې **سنگرياره** کېږي
 څنگه له مرگه شهه راپورته ملالی و خندل

کوم چاچي مينه، مينه، مينه د کتاب کړې ده
ترقي هغه قام نړۍ کې په هرباب کړې ده

په دې نظام کې مې د قام د سيالی برخه نشته
ځکه که خومور نعره هروخت د انقلاب کړې ده

هلته بس نوم د غدارۍ راباندي کښېږدي هغه
چې کله هم مور ترې غوښتنه د حساب کړې ده

عمل لسه دې سره تعلق نه لري زما په نظر
دي لېوني چې بووسه يې په نقاب کړې ده

بيادي بېخي په لار کې پاته شري اغزي دکاروان
چې **سنگرياره** اراده دي ده ثواب کړې ده

کافر عادت مي ديار گوره بدلي ده نه کوي
لباسي مينه خو کوي مينه دزړه نه کوي

درقيانو خو مجلس لره هر وخت وردرومي
زمور و خواته يو نظر او بڼه کاته نه کوي

ته شرپسنده يې زه امن تر هر څه خو بنوم
زما قدم ستا پر قدم چي سمېده نه کوي

ما او هغې ټولي خبري په بڼو کي وکړې
دا چاويلي دي خبري چي بانه نه کوي

ورپسې وي به يې ازار چي يې بندي ساتلي
دا وزرماتي مرغان گوره الوته نه کوي

پرون بېلتون ورته د خدای په امانې وويل
زياته پر څنگ **سگرږ** نور او سپېده نه کوي

يو ازي دغه نه ده د قامونو تر منځ كړبڼه
را كښلې ظاليمانو ده د زړونو تر منځ كړبڼه

يو وخت خوبه ختمېږي تر ابده به هم نه وي
يو وخت خوبه وړانېږي د زامنو تر منځ كړبڼه

د ذات او پات خبره به يو وخت له منځه ووځي
ټولېږي به ضرور د سرحدونو تر منځ كړبڼه

په خپل مجلس كې دارنگه سپرې گورۍ پرې نه ږدي
چې كارې په محفل كې د فكونو تر منځ كړبڼه

ما ستا هره غوښتنه پرځای كړې وه جانانه
ليک شوي وه ارمانه د بختونو تر منځ كړبڼه

كتاب به **سنگريار** وؤ ستا ونوم ته ډالۍ كړې
كه نه وای داده تور وروا جونو تر منځ كړبڼه

قربان وطنه

ستاتردې هسکوهسکو غرونوشم قربان وطنه
درکې اوسپړي پښتانه پښتونستان وطنه

وطنه ستادهريو خرکلي کوخوته سلام
په کي اوسپړي شملور، واره درنوته سلام
ترتامي سردی صدقه افغانستان وطنه

نه دي ترننه دزمريانو چاحساب کړی دی
نه دې شمېره تورياليانو چاحساب کړی دی
ورتله دروته امتحان ستاياغیستان وطنه

وطنه دومره وس لرم دومره خدمت دي کوم
چي په شعرونو کي دي ستايمه صفت دي کوم
دې گڼيو دراتللو قورستان وطنه

خنڱه اخته يې کړې په غم زړگيه ودي ليدل
ورته ويل چي دي صنم زړگيه ودي ليدل

دې بې وفاستاد و فابدل کي څه درکړلو
ځي دي تر دو اړسترگونم زړگيه ودي ليدل

يوه غرخنۍ نجلۍ مي هر وخت په زړگي کي اوسي
خنڱه يې کړم اند پښنې تم زړگيه ودي ليدل

د عشق لمبې دهغې پېغلي پرتاتل تېرېږي
پرتايې جوړکړلې ماتم زړگيه ودي ليدل

له **سنگرياره** سره چي چامدام جفاکړې وه
نن هغه ټول گرځي سرخم زړگيه ودي ليدل

نه يې تر خوله ټکي ايستلی نه حالونه باسي
پښتنه پېغله ده په اوبنکو ارمانونه باسي

پر خوله يې ايښي غبرگ لاسونه اظهار نه شي کواي
پښتني ميني ته بد دعا کوي لاسونه باسي

چي به په لارده ترقی کي راته خنډ جوړېږي
له پښتانه قام دی خدای داسي رواجونه باسي

ده ها ظالمي ده ظلمونو انتها ته گوره
راشي گودر ته په بڼو ده خلگو زړونه باسي

بيا يو ظالم نن په ډير ظلم ناوکی کنډه کړه
له خپله سره زرغون تار باسي شالونه باسي

وطن برباد شو قام برباد شو بربادي ته روان
تر خپل قلم **سنگريار** حکه فریادونه باسي

په دې هـم نه يم چي د خان مي ته جانانه نه کړې
بېلي مي ستا و سوسړې هيڅ کله له خانه نه کړې

د بېلتانه د ژمي لويوشپو کي وخت تـېروم
په دومره لويوشپو مي هم پوره ارمانه نه کړې

خومره مي ډېر توکانه يي سخته درته وژړلو
څنگه مـي ته پر هغه خواره مېر بانه نه کړې

دا چې کويې ډاډت دي درقيب رانـکاري
گوره چي ورکه خپله لاره له کاروانه نه کړې

سگړو د مېنې نوم به پوري ياد کړي يو څوک
زما جونگري په ژوند ون که مـي ودانه نه کړې

خوار شو برباد شو لوماتم شو هدیره شو خدايه
افغان وطن مي لوتي لوتي کنډواله شو خدايه

زخمي زخمي شولو کابل ترې نه سرې ويني خاخي
سپين پښتانه په کي قتلېږي ويرانه شو خدايه

داسي پرڅه باندي شو، وه، او داسي ولي کېږي
پښتون لگيا وژني پښتون په جنگ اخته شو خدايه

دومره ځای نشته په وطن کي موچي کښت پري وکړو
ټوله وطن دی نرېدلی خرابه شو خدايه

لابه ترڅو د پښتني ويني سپلا ب روان وي
سنگريار وير کوم په دې مي زړه خفه شو خدايه

لکه چي نېغه يو څوک زما تر زړه نېزه وباسي
هغه چي کله لار په زلفو کي کړه وباسي

وبل ته شوندي ورکوي وايي ثواب دی په کي
وار چي زما راشي بزرگه شي توبه وباسي

څوک کړي گلان راته ډالۍ څوک حوصله را کوي
څوک مي له زړه دارمانونو جنازه وباسي

رقيب د نه سړي بچي دی سړی کېږي کله
هسي لانجې کوي چي ځان لره پايده وباسي

له **سنگريار** نه به هم هېره شي چي تاهېر کړی
دی به دي هم له خپله زړه سوکه سوکه وباسي

دزپه له درده چي وپانه شوه نو وړانه بڼه ده
چي جدای مو تر منځ راغله نو جانانه بڼه ده

م-اه-م د نه ورتلو قسم کړی دی نه ورځمه
چي رانه هېر دي بې وفا کړلو هجرانه بڼه ده

هغه زما د ارم-ان-ونو حساساتو قاتل
رحمت تر بند ساته چې خوارگرځي اسمانه بڼه ده

سره پوهېږو نه ،زه دوی او دوی پهماڅه کوي
چي څومره ما لپري له خلگو کړې دوران بڼه ده

زه **سنگريار** به خوله گندم خوله نامه څخه ستا
ته چي له بله نه بېلېږې دغه گرانه بڼه ده

رقیبہ مات دي شه مغزی داسي دي ولي کول
زري زما دي کري زړگی داسي دي ولي کول

شوک چي زما و زما خان و تا هغه سترې کړو
ته خومي ورور وې سکنی داسي دي ولي کول

مینی دي داسي لپونی کرم اوس ملنگ یمه زه
راپوري خاندې هر سرې داسي دي ولي کول

د پلټون خړیکي مي دزړه وتل ته ورسېدې
بنخ مي دزړه په سرازغی داسي دي ولي کول

د سگر وړ ژوندون بي تا بغير نیمگري بنکاري
درپسي سم دی لپونی داسي دي ولي کول

گـراني لـه ماچي بـلـڊ لـي خـه غـمـجـنـه شـپـه وـه
د غـم سـکـر و تـي اـور بـڊ لـي خـه غـمـجـنـه شـپـه وـه

سـتـا و تـصـوـيـر تـه مـي کـتـل اـو بـنـکـي مـي تـلـي پـر گـر بـو اـن
تـر سـتـر گـو سـتـر گـو مـي کـڀـڊ لـي خـه غـمـجـنـه شـپـه وـه

د بـيـلـتـانـه طـو فـان دـي و و ز مـا پـر زـر ږـه ر ا غـلـي
اـو بـنـکـي مـي مـر ږ مـر ږ تـو يـڊ لـي خـه غـمـجـنـه شـپـه وـه

سـتـاد غـمـو نـو نـه و و ز غـم تـر خـولـه مـي چـغـي و تـي
کـلـي مـي نـارـي اـور بـڊ لـي خـه غـمـجـنـه شـپـه وـه

سـيـلـاب د اـو بـنـکـو ر ا لـه و ر ا ن کـږ و د بـنـو و ر خـو نـه
د غـم چـي پـي پـر زـر ږ ه ر ا تـلـلـي خـه غـمـجـنـه شـپـه وـه

د سـنـگـر يـا ر د ز ږ ه پـه حـال هـغـه و خـت خـډ ا ي و و خـبـر
چـي تـر ږ نـه تـه جـډ ا کـڀـڊ لـي خـه غـمـجـنـه شـپـه وـه

خفگان راته په برخه دی ، خفگان مي همسايه دی
 آرمان راته په برخه دی ، ارمان مي همسايه دی

اوس خومي پرکورښې اوښادۍ چارپېره گزري
 کلي ته راغلی دی جانان مي همسايه دی

باداره د ستم غشي يې ځان سره راوړي
 دوران راته په برخه دی دوران مي همسايه دی

د جهل په تيارو کې يې خپل قام دی راگېر کړی
 دی خان راته په برخه دی ، دی خان مي همسايه دی

د اوښکو سيلانونه پرې راځي او پرې تېرېږي
 گريوان راته په برخه دی گريوان مي همسايه دی

بلاوي دنفرت په کي سکون کوي او سپري
ورځ په ورځ مي زړه له دغه بناړ څخه تور پري

خيردي که په قام او خپل ولي کي مينه نشته
يوداسي وجود شته چي زما زړگي په هو سپري

که چپري انصاف ونکړو انصاف راسره نه وي
هم داتوري زلي به دنفرت پر موږ او رپري

څه شو خيرخوا او مشران زموږ د قام
له کلي څخه کډي ځي په شپه او ورځ بار پري

زه **سنگريار** وړي يم بادهاره مدام فکر
چپ ولي زموږ کلي په اورونو کې سوځپري

لاسونه سره ورکړئ يوالي راوستل غواړي
ترخوبه غلامان يو آزادي راوستل غواړي

ترخوبه دنفاق اورونه زمور ، منځ کي بلېږي
په کومه ورځ به دغه خوار پښتون سره يو کېږي
راځئ چي سره يوشواو سيالي راوستل غواړي

ترخوبه مور پر خپله خاوره گرځو بي اختياره
له ځان اوله جهاننه نا خبره يو باداره
اسانه دي هر کار خو وروړولي راوستل غواړي

پولي خوبه جوڙي ڪروپه ڏي خاوره ڪي خيله
 تخمونه به هم راوڙو لور له لوره يوله بله
 چي ويڙي پالي دلته يومالي راوستل غواڙي

رائي پڻتنو ورونو دغه وخت د اتحاد دي
 دهر ظالم جابر خلاف په ڪار موڙ له جهاد دي
 سنگر له سنگر ياره توريالي راوستل غواڙي

ڪه زه شهيد شوم پر ڪفن مي لا الله وليڪي
پر ڪتبه مي نوم دلوي پستونخوا وليڪي

چي هـ رزمي کي شري پيدا آ زادي، ولي ولي
د تن پيه وينومي تاريخ دخيل بـ باب وليڪي

چي دملي وحدت نعري له هري خوا شري پورته
دنگ قصي د پستونو پر شاوخوا وليڪي

چي د غليم په زره کي جگ دغه اغزي پاته شري
دا پستانه دلراو بر په يوه سلا وليڪي

ماسنگريار ڪه دوطن پر نامه سـ ورنه ڪر
زمـ اپر قـ بر بـ غـ رته خـ امخـ وليڪي

ورانده ويچ - اره شوه زم - ادا مې دو جنازه
خود بيه م ي وحي له زړگي دارمانو جنازه

پرتا ميئن يم - له تاسره زه مينه كوم
اوس بيه دي با سم - په خپلو ترانو جنازه

د گوان مي گرانه مينه ډ پره راته گرانه شوله
پاته به نه شم - ژوندي وري دگرانو جنازه

ساقيانو واک دوخت ملاته په لاس مه ورکوي
په خدای درباسي ددي پاته ميخانو جنازه

وخت به ثابت د سنگريار د قلم توري کړي بيا
اوس خود رنښه کاري هس ي هم د افسانو جنازه

دغه رنگه ټپي وجود درځم ديددي كوم
نازكي هسي چپرته دي پرېرم ديددي كوم

والله كه مي داستامينه يورنگه له زړه وزي
گري، گري، گري، دى يادوم ديددي كوم

دبرگودرپرغاړه دسرې چينې په څنگه كي
تل لاري دراتلودرته څارم ديددي كوم

ستامينه مي ژوندون دى زه په تاباندي ژوندى يم
په زړه، زړه، زړه كي دي گراني گرځم ديددي كوم

له مانه به محبوبې هېره نه شې په هېڅ حال كي
ستامينه **سنگريار** زړه كي ساتم ديددي كوم

له ياره بېل كړمه اغيار ، رانه ژوند كچه كوي
پرځای مي نه كېږي كرار ، رانه ژوند كچه كوي

دلته وگړي دي ماتم غمجن دلته ماتم دی مدام
غم مي پرزړه جوړ كړی پرهار ، رانه ژوند كچه كوي

دلمرپه شان ديار و مخ ته زه كتلاى نشم
گران يې دی مخامخ ديدار ، رانه ژوند كچه كوي

خيردی يو ورځ به يې راكوز كړمه له تخته څخه
نن دي مستي كوي اغيار ، رانه ژوند كچه كوي

د **سنگريار** د زړگي يار وائي سلام پر سنگر
خود يې محبت سولوپه وار رانه ژوند كچه كوي

پښتو مه هېروه

هيڅ كله ثقافت د پښتنو مه هېروه

پښتونه سوال مي ومنه پښتو مه هېروه

اباد كه دي په تا پردي ملكونه پروا نشته

ودان دي كه په تا نور محلونه پروا نشته

خو خاوره مستانه دلپونو مه هېروه

چي هوش يې د سيالي غوښت په مدهوشه بې وسي كي

وو شور د آزادي يې په خاموشه غلامي كي

احسان د خان شهيد د زولنو مه هېروه

هر غره، دره هريو سنگر په وينو ستارنگ

هرغم او خوشالي او هراختر په وينو ستارنگ

بدله د خويندو مېندو د پردومه هېروه

راځئ چې د يوالي په لار سم شو اې ملگرو
 لاسونه د وروړۍ يو د بل ته ورکړو در په درو
 خبري پخوانۍ د پخوانو مه هېروه

دستار د پښتنو بيا په نړۍ کې سربلند کړه
 دا خپل ملي غېرت وهر د بنمن ته ورڅرگند کړه
 تېر شوي وخت د خپل قام د درنو مه هېروه

رقيبہ ستالہ دغہ وارخخہ تندي ٿيٿوم
 زه دجانان، جانان زما دي ستازرگی ٿيٿوم

نورمي د خداي په مخلوق څه اړه ده کار دي کوي
 يم چي پرچابندي ميئن هغه سرې ٿيٿوم

زما د ميني سپيني مېرېي په لېوانود اړي
 له تور ځنگله څخه راباسمه کوچي ٿيٿوم

دا احمد شاه اود ميرواټيس پر مېنه پاته يم زه
 اخير مجبور يم ضرور به پېرنگي ٿيٿوم

چي په ځواني خو مو د دواړو ارمان و خپږي لږ
 ترخپله وسه **سنگريار** ياره مرگي ٿيٿوم

پروت مي پرزړه دخان شهيد بابا ارمان جوړوم
رايو كوم به پښتانه پښتونستان جوړوم

چي له بولانه ترچتراله سي رايو پښتانه
د الوتي لوتي خوارو ويجاړ كور د افغان جوړوم

چي ترمنزله پوري وړلي شي بېرغ په لاس كي
گرځم په خلكو كي زه دا ډول كاروان جوړوم

چي مي د توري پرځاي وويني قلم په لاس كي
داسي د قام بچي بچي سيال د جهان جوړم

چي بېخي نوم بيا د خپلي اوزني نه پېژني
چي يو انسان پېژني داسي انسانان جوړوم

چي د پښتواو د پښتون خدمت ته ملا وتړي
سنگريار دارنگه ځوانان هم داسي ځان جوړوم

د رانه درانه غـمونه زړه باندي زما تېرېږي
 د ژوندانه ويرجنې شپې مي بې اشنا تېرېږي

د ما ځگر خواږه خوندونه بېلتون غېږکي يوړو
 اوس هر ساعت هر لمحہ هم په ژراتېرېږي

راته رقيب هم پېغورونه د بېلتون را کوي
 بنائېسته پت مخ وي اکثره ، يا په غلاتېرېږي

خدا يه د ټولو که دخو کسو سزا را کـوي
 دا چي ظلمونه پرېښتون او پښتونخوا تېرېږي

سگر وړ د زړه سپرلی ستا په ليدو شي سپرلی
 که نوي نوي بهارونه پردنيا تېرېږي

تل چي پڻتانه د پښتني خاوري عزت کوو
داسي راته ښکاري لکه مورچي عبادت کوو

رنگ مذهب او نسل ته مورڼه گورو د چاکله
مورډلته دهر انسان په سرسترگو خدمت کوو

کله مي د بنمنه په کړوهم لور ته مه گوره
مورډگران وطن ټول په سرونو حفاظت کوو

نور و ته جنت کشمير مورډته ستا سيلی جنت
تل به په دې خپل قلم خاوري ستا صفت کوو

دومره ننگ غيرت راسره چپري **سگر پړه** شته
هسي دشپو تپرد هغو تللو په غيرت کوو

پښتون اولس بس دلاهور له بادارانو خلاص کړې
خاونده نورموله دې سپینو پنجایانو خلاص کړې

چې دافغان په نوم روپۍ اخلي وطن وړانوي
توله برباد کړې مور له داسې افغانانو خلاص کړې

تر دې خو، نه یاران نه بنه ده زه یو اخی بنه یم
ماله بې ننگه عزیزانو او یارانو خلاص کړې

دا چې له وخته انسانان قتلوي ناست دي راته
که می زاری قبلوي مور له قصابانو خلاص کړې

چې پېښور کابل او کوټه قندهار بېلوي
ماسنگریار او قام له داسې رهبرانو خلاص کړې

د زندگی قیصه چي گلده وډه وړانه وکړم
 گلله له نورو ، که گلله له خپله ځانه وکړم

دانن چي گوځمه شلېدلې گويوان بنه مي وينې
 اوس پېې گلله دوخت خياط که له دورانه وکړم

چي خپل د بنم ن تراوسه پېژني که نه ملگرو
 زه به داسوال په پته پته له افغانه وکړم

تاسود کوم مذهب او کوم نسل خبري کوي؟
 انسانيت دعوه په خدای چي له ايمان وکړم

چې سنگريار دی په کاروان کې کوم سنگر نیولی
 رهبره دايوه پښتنه له کاروانه وکړم

د رانه درانه غـمونه زړه باندي زما تېرېږي
د ژوندانه ويرجنې شپې مي بې اشنا تېرېږي

د ما ځگر خواږه خوندونه بېلتون غېږکي يوروي
اوس هر ساعت هر لمحہ هم په ژراتېرېږي

راته رقيب هم پېغورونه د بېلتون راکوي
بنائسته پت مخ وي اکثره ، يا په غلاتېرېږي

خدايه د ټولو که دخو کسو سزا را کـوي
داچي ظلمونه پرېښتون او پښتونخوا تېرېږي

سگر وړ د زړه سپرلی ستا په ليدو شي سپرلی
که نوي نوي بهارونه پردنيا تېرېږي

تل چي پښتانه د پښتني خاوري عزت کوو
داسي راته ښکاري لکه مورچي عبادت کوو

رنگ مذهب او نسل ته مورڼه گورو د چاکله
مورډلته دهر انسان په سرسترگو خدمت کوو

کله مي د بنمنه په کړوهم لور ته مه گوره
مورډگران وطن ټول په سرونو حفاظت کوو

نور و ته جنت کشمير مورډته ستا سيلی جنت
تل به په دې خپل قلم خاوري ستا صفت کوو

دومره ننگ غيرت راسره چپري **سگر پړه** شته
هسي دشپو تپرد هغو تللو په غيرت کوو

ما به هغې، هغې به ماته کتل
اوزگارخونه وم چي مي تاته کتل

زه اوزه نه وو، ته اوته خبري
داسي به ما ټولي دنيا ته کتل

سره کولي مي دزړه خبري
په دې خو ما و خپل اشنا ته کتل

په خدای چي سترگې ترېنه و باس مه
که مي چابد و پستونخوا ته کتل

ريباره زه يمه شكي په دغه
سنگريار کله و سباته کتل

دغه دي وباسي له زړه نه پرې پنبمانه به شي
د پښتون مرگ اسانه بولي ورته گرانه به شي

چي له پرېدي جنگه لاس وانه خلو اوس هم پښتنو
دومره سرونه به راپرېکړي چي ستومانه به شي

چي په پټ راز رانه خبرنه شي اغيار سرکوزي
د بنائسته مېنه به ړنگه شي او وړانه به شي

خيردې هستي ده که نېستي کله په خړپ نړېده
د استړي ژوند امېدلرمه چي آسانه به شي

هسي پر ما باندي تهمت لگوي دوي به ويل
د سنگرياره دغه خه دي بي ايمان به شي

اوس اموخته شومه، له اوبنکوهم له غمه سره
خیردی که اوس نه شم په خلازه له صنمه سره

ستا په لید و زما وجود هم داسي وده کوي
لکه یو گل چي تر تازه وي له شبنمه سره

ستا په دې بد صورت خوزه وړي نظر کښنستم
مغروره اوس دي هم قدم ږدم له قدمه سره

ستاله کوڅې چي نه راگرځم پوه کوم دي په دې
سوم ستمگره اوس عادت ستاله ستمه سره

مطلب مي دادی **سنگرياره** دلته دود داسي دی
په جنگ اخته نن زورور دي له هر کمه سره

درانه به گوري درونده بنوري ده درنو کلي دی
دلته اوسپري پښتانه دا دپښتو کلي دی

چي مسافره وارخطانه شي بي غمه درځه
يودروازه ورته کوه دمپلمنو کلي دی

اوس چي بي ځايه دي بي کوره دي په چغودي ټول
داده خانانو ملايانو دفتنو کلي دی

چي په کوم کلي کې دهر گوند بپرغونه رپي
دغه يي نخبه ده چې دا د پښتنو وکلي دی

کله کلوري به شم کله به ورځم **سنگريار**
دامې د مينې هم د ژوند د آرمانو کلي دی

خړکي کوي داسي پرهار د زړه په کورکي لرم
 څوک په خبردي د غم بنسار د زړه په کورکي لرم

ماډالۍ کړې ورته خپل زړگی دی ډېر په مینه
 یو داسي گران نازنین یار د زړه په کورکي لرم

د ډیورنډه کربنه مي منلې ، نه یې اوس منمه
 گران کابل جان او کندهار د زړه په کورکي لرم

څيري گربوان مي لا تراوسه په گنډلۍ نه دی
 ستا درېشمینو زلفو تار د زړه په کورکي لرم

په کړو سترگومي په خوا ، په خدای که وگوري څوک
 زه پټ سنگراو **سنگريار** زړه د په کورکي لرم

کوټه قسمت ناکامه ژوند کړم د دې حال مخامخ
چې و مې نه لید د یار مخ سړنی کلل م-خامخ

له ډیره وخته څار کوم گورم دي لاري ته تل
کله به زه شم ستا د زني د شين خال مخامخ

اوس به رقيب شرمنده سترگي له دې نباره وځي
کولای نه شي چې دي شي ستا د جمال مخامخ

ژونده داڅه را باندي کېږي په ځان نه پوهېږم
چې ولي زه يم هره ورځ د يو جنجال مخامخ

ده سترگورپ کې يې زما زړه له کوکله يوړو
زه **سنگري** اوشوم امتحان ته ، د زوال م-خامخ

داچي مړې او بنکي مي له سترگو بې اختياره وزي
داپه تش لاس سوالگره پغله له بازاره وزي

اوس ورته گوره په ژړا بې شو ضمير پر پښتون
له جنازويې آه له خولي نه داغي اړه وزي

ستا په يوه ديدم ي غمونه له زړه داسي تښتي
لکه د شپې تياره چي څنگه له سهاره وزي

پوسد به نه شم لپونتب که رانه لاس وانخلي
که داستا غم زما د خوار زړگي له بناره وزي

سنگريارنه شويو کي دای تر هغه نشته امکان
زړه م ي دانه م نني چي ورورد وروړله واره وزي

هېردي لوظونه کړو درمانه څه شوي
څنگه دي هېر کړمه جانانه څه شوي

چي له اشناسره به ناست وم پر څنگ
ډېرمي ياد پرې تېر دوران څه شوي

له تندي مرمه ستا رحمت غواړمه
ولي اور پرې نه ، اسمانه څه شوي

چي د بېلتون يې وو قسم خوړلي
اي د جانان قول زبلنه څه شوي

د زړه دنيا مې وه په تا ودانه
د **سنگريار** د زرگي خان څه شوي

چا وٻل چي مينه يولوى بارنه دى ملگرو
په زړه کي څوک ساتل څه اسان کارنه دى ملگرو

زړه گى يې په ځوانى کي يو چا وړى له کوگله
تراوسه لاهغه سړى قرارنه دى ملگرو

ترهرڅه به تېرېږي که څه مال وي که عزت
که داسي وي بيا هم قيمت ديدارنه دى ملگرو

چي لاس يې په دې سترې وخت کي نه راغزولى
ودې ته به يارنه وایودا يارنه دى ملگرو

خبره دانصاف که يې پرسپين ميدان ونه کړه
رښتيا چي **سنگريار بيا سنگريار** نه دى ملگرو

کافر عادت مي ديار گوره بدلېده نه کوي
لباسي مينه خو کوي مينه د زړه نه کوي

زما او ستابه فرق د عمر يا ضمير وي ضرور
چي مي قدم ستاله قدمه سمېده نه کوي

مور و ورته گورو د ديد غلا ترې کوو پته پته
ملامت نه يو چي اشاراته کاته نه کوي

دا تجربه لرم ما سترگو کي خبري وکړې
خبري چا ويل چې سترگې او باڼه نه کوي

اوس که يې خلاص کړې له قفس **سگروره** ياره
دا وزرماتي مرغان زياته الواته نه کوي

ستري ژوند دی ستري يون دی دنگه ياره
بې له تامي تريخ ژوندون دی دنگه ياره

لاتراوسه پوري نه يم اوزگار شوی
دخانانو مېلمستون دی دنگه ياره

مازيگړد وصال داسي لکه ژمی
يوگړی دکال بېلتون دی دنگه ياره

چې لښکري دخوشال او ابدالي وای
دغه گای دي دجنون دی دنگه ياره

سنگريار غواړم چې واړه پښتون يوشی
خوښ همېش په پېوستون دی دنگه ياره

راته کوي چي ربيار کله ستاپه باب خبره
لکه کوي چي ربابي په خپل رباب خبره

دانوی نسل به له توري هم توپکه ژغورم
ورته کوم به په هرځای کي د کتاب خبره

د اتوراوسپين پنجابيان دواړه شي غصه په دغه
چي ورته وکرمه دخپل قام د حساب خبره

نه به وحشت نه به دهشت نه به وي داسي حالات
چي ورسپري تر هر چا د انقلاب خبره

چي مادزړه په وينولويه کړله هغه ونه
ترسايه لاندي يې اوس نور کړي د ثواب خبره

ما سنگريار په لاس کي زړه ورته نيولی ووتل
چي کله دې راته کوله دکباب خبره

هېروم لوری دي دلبره درنه خم پر بله
کلی دریاته دزړه سره درنه خم پر بله

غرځنی پېغلي دگودرپه لوري نه راځي اوس
ځکه پرېرېدمه دي گودره درنه خم پر بله

دلته وحشت دی هديرې له مړو، ډکي شولې
بې وخته ته راغلي اختره درنه خم پر بله

خدای خبربيادي ننداره د بام پرسرو کړمه
هسي چي نه شي له نظره درنه خم پر بله

ستادديدن په انتظاروم ترمانبامه پوري
ماځيگر تېر شو، بې باوره درنه خم پر بله

سنگريار خواست درته کومه کتابونه واخلي
بېرته راستون شی له سنگره درنه خم پر بله

سڪون پي رانه وڙي دي خيالونه رانه وڙي
داستالڀوني ميني دي خوبونه رانه وڙي

داهغه زورڊبمن دي پڻتنوڪه لري سترگي
توپڪ پي دي راوڙي ڪتابونه رانه وڙي

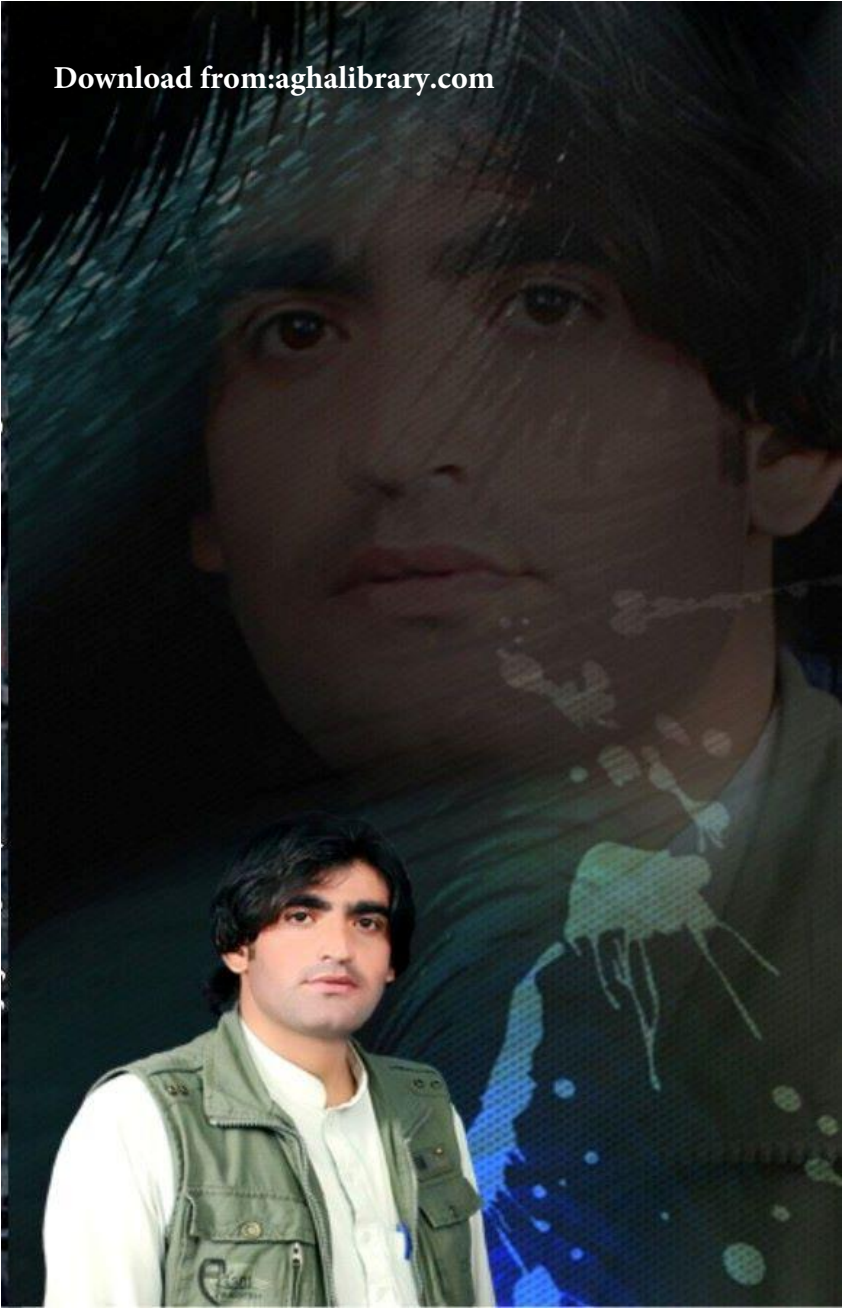
سرزوري زره مي هم د خپلي خوبني په رضا ئي
ملگري پي له خان سره يادونه رانه وڙي

زه ستا په خاطر ياره د گل ڊپر قدر کومه
چي گل رانه داستارنگه رنگونه رانه وڙي

په ښه خوله و خزان ته هر کلي ويلي نه شم
د گران وطن له غږي نه گلونه رانه وڙي

ملگرو **سنگريار** وايي رائي چي سره يوشو
غليم رانه د گران هيواد لعلونه رانه وڙي

Download from: aghalibrary.com

د زړونو تر منځ کرښه نصیب خان سنگریار